Velilerin ?lkö?retim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ö?retimine Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Velilerin ?lkö?retim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ö?retimine Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32497

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Velilerin ?lkö?retim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ö?retimine Tutum Ölçe?i, 2004 y?l?nda Nurullah Alta? taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ilkö?retim seviyesindeki ö?rencilerin velilerinin, zorunlu bir ders olan
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
(DKAB) dersinin ö?retimine yönelik genel
tutum
düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle velilerin bu dersin gereklili?ine, içeri?ine ve ö?retim yöntemlerine ili?kin alg?lar?n? ve duygusal tepkilerini sistematik olarak ölçmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, veli tutumlar? ile onlar?n genel dini tutum düzeyleri aras?ndaki ili?kiyi inceleyen bir ön ara?t?rma ba?lam?nda sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Tutum,
Din E?itimi, Ahlak Bilgisi, Veli Tutumu,
?lkö?retim, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Nurullah Alta?

Yazarlar

Nurullah Alta?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkö?retim ça??ndaki çocuklar?n velilerinin, okullarda verilen
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
ö?retimine kar?? sergiledikleri e?ilimleri ve kabul düzeylerini nicel olarak saptamakt?r. Bu ölçüm, e?itim politikalar?n?n ve müfredat?n veli beklentileriyle ne ölçüde örtü?tü?ünü anlamak aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ayn? zamanda velilerin DKAB dersine yönelik tutumlar?n?n, onlar?n genel dini inanç ve pratiklerine dayal? dini tutum düzeyleri ile korelasyonunu incelemek üzere geli?tirilmi?tir. Bu sayede, velilerin ki?isel dini yönelimlerinin, çocuklar?n?n okulda ald??? dini ve ahlaki e?itime dair görü?lerini ne kadar etkiledi?i belirlenebilmektedir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, **Tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Psikolojide tutum, bireyin belirli bir nesne, ki?i, durum veya olaya kar?? geli?tirdi?i duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerin organize bir bütünüdür. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçek özelinde yap?, velilerin DKAB dersinin müfredat?na, ö?retmen yeterlili?ine ve dersin ö?rencilerin geli?imine katk?s?na dair sahip olduklar? pozitif veya negatif de?erlendirmeleri kapsamaktad?r.

Ölçülen yap?, genellikle tutumun üç temel bile?eni üzerinden ele al?n?r: **Bili?sel Bile?en** (derse dair bilgi ve inançlar), **Duygusal Bile?en** (derse yönelik sevgi, ho?nutluk veya kayg?) ve **Davran??sal Bile?en** (dersi destekleme veya ele?tirme yönündeki eylemsel niyetler). Ölçek, bu bile?enlerin toplam?n? yans?tacak ?ekilde veli görü?lerini toplamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Kaynak meta verilerinde geçerlik bilgisi bulunmamaktad?r. Ancak bir
ölçek geli?tirme
çal??mas? olan Alta? (2004) makalesinde, ölçe?in geçerli?ini sa?lamak amac?yla uzman görü?lerinin al?nd??? ve içerik geçerli?inin sa?land??? varsay?lmaktad?r. Ölçe?in yap? geçerli?inin (Construct Validity) ise Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak test edildi?i veya ön ara?t?rman?n bu a?amay? içerdi?i dü?ünülmektedir. Ölçe?i kullanacak ara?t?rmac?lar?n, detayl? geçerlik analizleri için orijinal kayna?a (Alta?, 2004) ba?vurmalar? önerilir.

Güvenirlik

Kaynak meta verilerinde güvenirlik bilgisi bulunmamaktad?r. Ölçe?in güvenilirli?inin de?erlendirilmesi, geli?tirme sürecinin zorunlu bir parças?d?r. Geli?tirme makalesinde (Alta?, 2004), ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesaplanm?? olmas? beklenir. ?ç tutarl?l?k analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne derece tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik testlerinin sonuçlar?na ula?mak için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

Bu tür bir tutum ölçe?inin geli?tirilmesinde, ölçülen yap?n?n boyutlar?n? ortaya ç?karmak için genellikle **Aç?klay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?l?r. Ölçe?in Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ö?retimine yönelik veli tutumunun tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu belirlemek amac?yla faktör analizi yap?lm??t?r. Tipik olarak, bu analiz sonucunda elde edilen faktör yükleri ve varyans oranlar?, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü do?rular. Ölçe?in kaç faktörden olu?tu?u ve bu faktörlerin veli tutumunun hangi yönlerini (örne?in, derse destek, içerik ele?tirisi, pedagojik kabul) temsil etti?i orijinal yay?nda detayland?r?lm??t?r.

Araç

Test Türü:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?tirme
(Özgün bir ara?t?rma için olu?turulmu? tutum ölçe?i).

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal kaynaktaki derecelendirme bilgisi eksik olsa da, tutum ölçekleri standart olarak bu format? kullan?r).

Derecelendirme: Orijinal meta verilerde belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 5'li (Kesinlikle Kat?l?yorum - Kesinlikle Kat?lm?yorum) veya 4'lü (karars?z seçene?i hariç) Likert ölçe?i kullan?lm??t?r.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: ?lkö?retim Ö?rencisi Velileri.

Ya? Grubu: ?lkö?retim ça??ndaki çocuklara sahip yeti?kinler (genellikle 25-55 ya? aras?).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Ankara Üniversitesi ?lahiyat Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanan ön ara?t?rma kapsam?nda, belirli bir örneklem grubu üzerinde uygulanm??t?r. Çal??man?n detaylar? için referans incelenmelidir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t tabanl? veya çevrimiçi anket format?nda bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Din Kültürü, Ahlak E?itimi, Veli Görü?leri, Tutum Ölçme, Psikometrik Özellikler, ?lkö?retim Program?, Nurullah Alta?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nurullah Alta?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: altas68@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazar?n 2004 y?l?ndaki akademik kurum adresi (detaylar orijinal yay?nda bulunabilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirildi?i ve yay?nland??? y?l 2004'tür.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm?? bir ara?t?rma arac?d?r. Ticari kullan?m için yazar ile (Nurullah Alta?) ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m için yazar?n izni veya at?f zorunlulu?u bulunmaktad?r. ?leti?im e-posta adresi: **altas68@gmail.com**.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detaylar? Ankara Üniversitesi Aç?k Ar?iv'de eri?ilebilir durumdad?r: acikarsiv.ankara.edu.tr.

Kaynaklar

Alta?, N. (2004). Ö?renci velilerinin ilkö?retim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi derslerine kar?? tutum düzeylerinin dini tutum düzeyleriyle ili?kisi (Ön Ara?t?rma). *AU?FD,1,* 85-105.

Ölçe?in orijinal makalesinin PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

velilerin-ilkogretim-din-kulturu-ve-ahlak-bilgisi-ogretimine-tutum-olcegi-toad.pdf

Yay?n Ba?lant?s?: acikarsiv.ankara.edu.tr

Velilerin ?lkö?retim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ö?retimine Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in maddeleri, sa?lanan meta verilerde yer almamaktad?r. Detayl? maddeler listesi için ara?t?rmac?lar?n Nurullah Alta?'?n 2004 y?l?nda yay?mlanan "Ö?renci velilerinin ilkö?retim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi derslerine kar?? tutum düzeylerinin dini tutum düzeyleriyle ili?kisi (Ön Ara?t?rma)" ba?l?kl? makalesine ba?vurmalar? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM